

Михайлова Анна Игнатьевна
 учитель начальных классов
 МБОУ “Хомустахская ООШ им. Н.А.Габышева”
 Верхневиллюйский улус
 Технологическая карта по родной литературе
 Серафим Романович Кулчиков – Эллэй «Таптыабын эйэни»

**4-с кылааска литература аабытыгар уруок барыла.
 Серафим Романович Кулчиков – Эллэй «Таптыабын эйэни» хоһооно**

Уруок тиэмэтэ: Серафим Романович Кулачиков «Таптыабын ийэни» хоһооно

Сыала:

хоһоону уус-ураннык аабарга, айан суруйарга үөрэтии; сиһилии кэпсиир сатабылларын инэрии; ыйытыга толору эппиэттиир үөрүйэхтэрин сайыннарыы; тылларын сапааһын байытыы; хоһоонтон, хоһоон тылларыттан үтүөнү, кэрэни булан таба көрөллөрүгэр, өйдүүлэригэр уһуйуу.

Туттуллар материал: интерактивной доска, слайдалар, дуоска, күн ойуулаах карточка

Уруок хаамыыта:

Уруок технологической картата:

Дьарык хаамыыта	Дьарыкка туттуллар тирэх матырыйааллары туттуу	Учуутал дьарыга	Үөрэнээччи дьарыга	Үөрэх дэгиттэр дьайыылар
Уруок сабаланыыта		Эбэрдэлэһии	Эбэрдэлэһии	<i>Тус суолталаах дьайыы:</i> уруокка бэлэми көрдөрүү
Дьиэбэ үлэни бэрэбиэркэлээһин	Күннүк Ууурастыырап «Кыһын кэлиитэ» хоһооно	- Уруокпутун сабалыахпытын иннинэ дьиэбэ үлэбитин бэрэбиэркэлиэбин	Күннүк Уурастыырап «Кыһын кэлиитэ» хоһоонун ааһан иһитиннэрэллэр.	<i>Предметные:</i> билиилэрин, сатабылларын соруудахтары толорууга сатаан туһаныы.

<p>Оџолор болџомтолорун тардыы</p>	<p>Слайд</p>	<p>Бүгүнгү биһиги урукпут хоһоон ааџыытыттан саџаланна уонна салгыы эмиэ хоһооннору көрүөхпүт. Билигин бары миигин өйдөөн истэбит.</p> <p>1. Тойук диэн Чобуо тыл аџалаах, Ырыа диэн Ылбаџай тыл ийэлээх, Мааны тыл баайдаах Чууп-чаап уол аата ким диэн этэй? -Чаный Чаџаан остуоруйа автора?</p> <p>2. Эһиги кинини Сахам сирэ киэн кыраай Сонун, сонун көстүүлээх Соџуруунну сурунаал Кыайан баппат киэн иэннээх хоһоонунан билэџит.</p> <p>3. Сырдык оскуола киэн иэнэ Сага кинигэ буолан, Бу сытар иннибитигэр Арылыччы аһыллан. -Ханнык хоһоонтон быһа тардыыный? -Хоһоон автора кимий?</p>	<p>Болџойон истэллэр.</p> <p>Оџолор эппиэттэрэ</p> <p>Слайдаџа тахсан эппит автордарын мэтириэтин булан иһэллэр.</p> <p><i>(Бүөтүр Тобуруокан)</i></p> <p><i>(Семен Данилов)</i></p> <p><i>(Илья Чаџылџан)</i></p>	<p><i>Бэйэни салайынар дьайыы:</i> Бэйэтин эппиэтин сыаналаныы.</p> <p><i>Бодоруһарга үөрэнэр дьайыы:</i> Оџо эппиэтин истии, уопсай түмүккэ кэлии.</p>
<p>Ситуацияны үөскэтии. Толкуйга киллэрии.</p>	<p>Билбэт хоһооннорун киллэрии</p>	<p>4. Ол тэнэ, күн тэнэ – Эн ийэн, мин ийэм. Ийэтэ суох иинэн Иһийиэ сир ийэ. -Ким билэрий бу хоһоону? -Хоһоон автора ким буолуой?</p>	<p>Толкуйдуулар, бары кытталлар</p> <p>Урук тематын таайаллар.</p> <p>Онтон сизттэрэн сыалы -соруку таһаарарга</p>	<p><i>Предметные:</i> үөрэнээччилэр урукка киирэр эйгэлэрин тэрийии.</p>

			холонолор.	
Уруокка кири	Учуутал кэпсиир кэмигэр экранна слайда кэстөр	-С.Р.Кулачиков – Эллэй 1904 сыллаахха сэтинньи 29 күнүгэр Таатта улууһугар, Амма нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Кини поэт уонна тылбаасчыт. Эллэй үгүс хоһооноро ырыа буолан ыланаллар, нууччалыы, немеции, французтуу, кытайды тылынан тылбаастанан атын норуоттар кини хоһоонун олус сөбүлээн ааһаллар. Бүгүн биһиги С.Р.Кулачиков биир саамай чабылхай, норуот таптыыр ырыата буолбут хоһоонун ааһахпыт.	Оҕолор болҕойон истэллэр. Слайданы, кинигэни көрөллөр. Хоһоон аатын этэллэр, истэригэр ааһаллар.	<u>Коммуникативные:</u> кэпсэтэр киһини истии, бииргэ үлэлииргэ бэйэ санаатын сөптөөхтүк этинии,
Билбэт тыллары ырыты	Слайд	-Ханнык тыллары ордук өйдөөбөтүгүт, ыарахан дии санаатыгыт? Иинэн – кэхтэн-уостан, экин-сиингин сүйтэрэн, куур-хат, кыччаа. Күкээриэ – күл курдук дьүһүннэнэн кэстүү, кубарыйыы.	Билбэт тылларын этэллэр, быһаарытын ааһаллар.	<u>познавательные:</u> түмүктээһин, информацияны өйдөөһүн.

<p>Хооону аабы, ырыты.</p>		<p>1. Учуутал хооону дорџооннохтук ааџан иһитиннэрэр.</p> <p>-Хооон эһиэхэ аан бастакы туох санааны үөскэттэ?</p> <p>2. Оџолор дорџооннохтук ааџарга холоноллар.</p> <p>- Этин эрэ оџолоор, поэт Серафим Романович ийэни тоџо күннэ холоото?</p> <p>3. - Өссө биирдэ хооон I куплетын искитигэр ааџан көрүн эрэ, ханнык сана санаа киирдэ.</p> <p>4. II куплет строкаларын аџыйах тылынан туох диэххэ сөбүй?</p>	<p>Учуутал ааџарын истэллэр.</p> <p>Оџолор санааларын этэллэр.</p> <p>Оџолор санааларын этэллэр</p> <p>Оџолор эппиэттэрэ</p> <p>Оџолор эппиэттэрэ</p>	<p><i>Предметные:</i> билиилэрин, сатабылларын соруудахтары толорууга сатаан туһаныы.</p> <p><i>регулятивные:</i> сааһылаан, бэрээдэктээн түмүгү сөпкө таһаарыыга үлэлэһин.</p> <p><i>коммуникативные:</i> кэпсэтиигэ кыттыһыы, бэйэ бэйэни кытта ырытыһыы, бэйэ санаатын сөпкө сааһылаан этинии.</p>
<p>Караоке. Ырыа ыллаан холонуу</p>		<p>-Наһаа үчүгэй, маладыастар. Билигин бу хоооммутун ырыа гынан ыллаан көрүөбүн.</p>	<p>Экрантан көрөн ырыа ыллылар</p>	<p><i>Предметные:</i> ылбыт билиилэрин, сатабылларын соруудагы толорууга туһаныы.</p>
<p>Бэсиэдэ</p>		<p>-Наһаа да үчүгэй ырыа. Ийэ туһунан төһөлөөх элбэх суруйааччы, поэт айымныы айан хаалларбыта буолуой. Төһө да айымныылар тус туһунан буоллаллар бары биир ийэ туһунан ахтыллалар. Ийэ диэн хас биирдии киһиэхэ саамай чугас, истин киһитэ буолар. Ийэ таптала киһиэхэ сырдыгы, сылааһы</p>	<p>Оџолор истэллэр.</p>	<p><i>коммуникативные:</i> кэпсэтиигэ кыттыһыы, бэйэ бэйэни кытта ырытыһыы, бэйэ санаатын сөпкө сааһылаан этинии.</p>

		ингэрэр, кэрэбэ үтүбэ үөрэтэр. - Хоһоонно этиллэринии ийэтин туохха тэнниир этибитий?	- Күннэ	
Хоһоон айыы	Дуоскаҕа күн ойуута ыйанар	-Биһиги күммүтүгэр туга тийбэтий? -Поэт Серафим Романович ийэтин олус да истинник күндүтгэн күндү, кэрэтгэн кэрэ диэн ахтар. Биһиги эмиэ ийэлэрбитигэр ананар саамай истин тылы суруйуоххайын. - Ити ийэлэргэ анаан суруйбут тылларбытын туһанан “Мин ийэм” диэн хоһоон айарга холонобут.	-Сарданалара Кэрэ, күндү, эйбэс, истин, сылаас, сырдык, нарын Айбыт хоһооннорун кылааска ааҕан иһитиннэрллэр.	<i>Предметные:</i> ылбыт билиилэрин, сатабылларын соруудаҕы толорууга туһаныы. <i>Метапредметные:</i> <u>познавательные:</u> соруудаҕы толорууга бэриллэр тыллары сөпкө туһаныы, <u>регулятивные:</u> сааһылаан, бэрээдэктээн түмүгү сөпкө таһаарыыга үлэлээһин, ханнык эмит кэмнэ сөптөөх суолу булуу.
Рефлексия (бэйэ үлэтин, ситиһитин, сыаналаныы)		- Уруокпут бүтэр бириэмэтэ тийэн кэллэ. Оҕолор маладыастар, олус үчүгэйдик үлэлээтигит. Уруокпут хайдах ааста дии санаатыгыт уонна бэйбүт хайдах үлэлээтибит дии санаатыгыт?	Оҕолор санааларын истии	<i>Метапредметные:</i> <u>коммуникативные:</u> кэпсэтиигэ кыттыһыы, бэйэ бэйэни кытта ырытыһыы, бэйэ санаатын сөпкө сааһылаан этинии. <u>познавательные:</u> анализааһын, онтон түмүк оноруу.